

Alojz Ihan
TIHOTAPEČ

*Čudna je ta zgodba, kajti sprva
ničesar ne slutiš, ko pa pride mimo
tebe carinik, postaneš moker pod
pazduho, žareč v lica, in slednjič
spoznaš, da si verjetno tihotapec ...*

Capri

Takoj ko je jadrnica Marissa zapustila Mesinski preliv in vplula v Jonsko morje, je v Andreju zaključevalo, da sta z Mariem prepozna za večerno vplutje v pristanišče Crotone, pa tudi bližnja marina Roccella Ionica na podplatu italijanskega škornja ni bila več dosegljiva. Če bi se s Caprija, od koder sta izplula, spustila neposredno proti Mesinskemu prelivu, bi šlo vse po načrtih – v dveh dneh bi bila zelo udobno v prijetni marini Tropea. Zgodaj zjutraj bi nato počakala na ugoden tok skozi preliv in se z njim hitro izmuznila bajeslovnemu prekletstvu mesinske Scile in Karibde ter se dovolj zgodaj znašla v Jonskem morju. Ob prvih sončnih žarkih bi uživala v zajtrku in po njem imela dovolj časa, da bi ob sipinasti in za sidranje neuporabni južni kalabrijski obali prispela najmanj do udobne marine Roccella Ionica, ob ugodnih razmerah pa bi plovbo lahko nadaljevala še do Soverata ali celo Crotoneja.

Tako bi bilo idealno, a se je na Capriju Mario nenadoma odločil, da hoče videti še Liparske otoke, in Andreju ni preostalo drugega, kot da je naslednje jutro spremenil svoj načrt in po vmesnem postanku v Marina di Camerota za nov cilj izbral Marina di Vibo Valentia, od koder bi bilo zgodaj zjutraj mogoče skreniti proti vulkanskemu Stromboliju. Tam z jadrnico sicer ni mogoče prenočiti, tako da bi bilo treba nato pluti še naprej, da bi do noči ujela zavetje v pristanišču Ditelle na liparskem otoku Vulcano. Ta

ovinek je žal pomenil, da je bilo treba plovbo skozi Mesinski preliv namesto z udobnega izhodišča marine Tropea začeti z oddaljenega otoka Vulcano in se je vse skupaj tako zavleklo, da se je Andrej po prehodu Mesinskega preliva znašel pred dilemo, kje na negotoljubni obali Kalabrije najti prenočišče.

Jonsko morje, ki obliva ta del kalabrijske obale, nanjo namreč nenehno odlaga peščene nasipe, zato ugodnih marin v teh krajih enostavno ni, sidranje na odprtem, v bližini obale, pa Andreja ni mikalo. Pred petimi leti ne bi razmišljal, takrat bi kjerkoli ob obali vrgel sidro in šel spat brez razmišljanja, kaj neprijetnega bi se lahko ponoči zgodilo. A zdaj, pri petdesetih letih, ni bil več človek, ki bi tekmoval s tridesetletniki. Vsak dan je čutil, da ga je kemoterapija postarala za najmanj desetletje in ga iz gibkega športnika spremenila v okornega in previdnega starca. Če je bilo treba skočiti z barke na obalo, ni več tvegal instinktivnega skoka, ampak si je moral prej vse natančno ogledati in si predstavljati doskok. Pri vsakem sestopu z barke ga je obšla misel na njegove kosti, ki bi se, krhke od bolezni in zdravljenja, ob večji sili mimogrede zlomile, ter na mišice, ki so zaradi preveč počivanja in premalo gibanja oslabele in ne znajo več amortizirati vsakega zaleta. Tudi njegov hrbet je bil vedno bolj otrdel in brez bolečin ni zmozel narediti niti enostavnega priklona do tal. Še pri normalni hoji je čutil, da nima več mladostnega koraka, ki te prožno ponese v naslednjega in naslednjega. Namesto

tega je vsakega naredil premišljeno in počasi, kot to pač delajo stari ljudje.

Moral si je priznati, da ni več nekdanji Andrej, ampak precej postaran človek, ki si ne more privoščiti, da bi zvečer enostavno spustil sidro nekam v jonske sipine in bi ga celo zabavalo, če bi ga sredi noči zbudili valovi od kakšnega tankerja ali nenadni sunki vetra in bi sidro začelo orati po peščenem morskem dnu, da bi bilo treba na novo utrditi sidranje ali celo izpluti in se znova usidrati. Njegov hrbet, ki se je po petih dnevih bivanja na barki še dodatno razbolel zaradi pretrdega ležišča v kabini, pač ne bi prenesel nenadnega nočnega vstajanja, napenjanja vrvi in naglih manevrov, s katerimi bi bilo treba umiriti plovilo.

10
11

Med razmišljanjem o tem se je Andrej usedel za velik navigacijski zaslon in začel pozorno preiskovati kalabrijsko obalo. Na njej je kmalu opazil Saline Joniche, osamljeno пристanišče sredi neskončnih sipin, ki ga ni še nikoli obiskal, saj kalabrijska obala ni bila ravno med njegovimi priljubljenimi jadralskimi cilji. Potem se je na zaslonu pozorneje zazrl v pristanišče. Postalo mu je jasno, da gre za mrtvo zadevo, brez oznak za pristaniške storitve in restavracije. Bilo je samo pristanišče. Ime je vtipkal v spletni brskalnik in hitro ugotovil, da gre za nasedel gradbeni projekt, s katerim je kalabrijska mafija nagrabila velika investicijska sredstva za nerazvita območja ter z njimi sredi neobljudene in neperspektivne pustinje zabetonirala pristaniške valobrane in pomole. Verjetno samo zato,

da so lahko gradbišče poslikali kot dokaz investicije, ki bo poskrbela za razvoj revne pokrajine, Evropska banka pa ji je zato izplačala skoraj sto milijonov evrov, ki so jih nato prejele mafijske betonarne, katerih beton se je zaradi varčevanja s cementom in železom komaj strdil, ko so ga nasipali v morje. Pač mafijski posli. *Kalabrijski* posli, je prešinilo Andreja.

Po nekaj letih nesmiselnega nasipanja betona v morje so ocenjevalci projekta v Bruslju ugotovili, da je bila gradnja pristanišča že v osnovi zgrešena. Zaradi morskih tokov, ki tečejo vzdolž obale, se je pesek nabiral na vhodu v pristanišče in je brez nenehnega in dragega čiščenja stalno zasipal razkošno zabetonirane portalne stebre, med katerimi naj bi vplule ladje, zato je bil vhod vsako jutro zasut in neprehoden za plovbo. Sramotno razkritje o neuporabnem pristanišču je mafijskim šefom po svoje celo ustrezalo, saj so hitro dobili idejo, da bi jim država zagotovila nenehen vir denarja, s katerim bi dan za dnem čistili pristanišče, ki bi ga nato vsako noč spet zasulo. Kaj je lepšega kot to, da Evropo in državo najprej nategneš za gradnjo ničvrednega pristanišča, potem pa za reševanje njegovih težav še redno in v neskončnost dobivaš državno pomoč za odstranjevanje peska, ki ga morje vsako noč znova prinese? Temu so potem sledila leta škandalov, ko so z dotoki več in več dodatnega državnega in evropskega denarja, ki ga je spet pobrala mafija, pristanišče skušali sanirati in očistiti, a je končno postalo jasno, da je vse skupaj najceneje

prepustiti naravi, da pristanišče sčasoma spet zasuje v prvotno stanje.

Andrej je na zaslonu opazil, da kljub burnemu dogajanju zadnjih let valobran zapuščenega pristanišča za silo še služi. Marisso bi lahko zapeljal v njegovo zavetje in z Mariem bi na sidru mirno preživela noč.

»Naš cilj so Saline Joniche,« je s povzdignjenim glasom razložil Mariu, ki se je s hitrimi koraki približeval kabini. »Mafijsko pristanišče, prek katerega so tihotapili heroin, dokler ga niso s peskom zasuli morski tokovi.«

Mariu se je zdelo, da je o tej zgodbi že nekaj slišal, ko so se na evropskih sestankih pogovarjali o dobrih in slabih primerih porabe evropskega denarja. Saline Joniche so bile seveda primer najslabšega možnega scenarija. Slabši je bil samo še tisti o grških nasadih oljk, ki so jih iznajdljivi podjetniki bolj na videz kot zares obnovili z nepovratnimi evropskimi milijoni. Isti podjetniki so jih nato čez pet let požgali, da bi dobili zavarovalnino, s katero bi na pogoriščih gradili turistična naselja.

»Meni je prav, ti že veš, kako in kaj,« mu je, sedaj tik ob njem, na kratko odgovoril in se tudi on zazrl v ekran.

Ampak prodal sem ti barko, zdaj je tvoja, je prešnilo Andreja, a te misli ni izrekel na glas, saj Mariu ni hotel vsiljevati dvomov, ki bi jih imel sam, če bi kot lastnik jadrnice dobil predlog, da prenoči v zapuščenem pristanišču. Poleg tega Mario njegovih dvomov ne bi niti zares slišal. Toliko ga je Andrej že poznal,

da je vnaprej čutil, kako bi ga njegov sojadralec le odsotno in na videz vljudno poslušal. Mario se je obnašal kot razvajen potnik na križarjenju, ki je kupil vozovnico in ima pravico, da ga kakršnakoli težava ali naporna tehnikalija glede poti preprosto ne zanima. Po drugi strani je Mario kot novopečeni lastnik plovila imel pravico odločati o plovbi, kot si je potnik na križarjenju ne more vzeti, saj je samo potnik, ki je plačal vozovnico, in nič drugega.

Ravno zaradi tega je šel Andreju Mario že zelo kmalu po začetku plovbe nekoliko na živce, saj ni bil pripravljen na vlogo najetega skiperja, ki mora poslušati in upoštevati muhe in navodila svojega delodajalca, hkrati pa sam opraviti z vsemi težavami, ki so posledica prav teh nepremišljenih želja in navodil. Ker zakaj je bilo tako nujno pluti med Liparskimi otoki? Andrej je bil prepričan, da samo zato, da se bo Mario lahko poslej v družbi bogataške smetane hvalil, da jih pozna kot svoj žep, čeprav je v resnici z jadrnice samo za četrto ure pogledal Stromboli in ob tem prosil Andreja, naj ga poslika in potem še posname tako, da je v krmi nonšalantno držal krmilno kolo, v ozadju pa se je videl kadeči vulkanski Stromboli. Zaradi tega sta izgubljala dragoceni čas in s tem pokvarila Andrejeve dobro premišljene in do ure natančno preračunane načrte za plovbo.

»Brez zveze izgubiti dan in pol za pogled na jebeni Stromboli! Mar bi kupil panoramsko razglednico bruhajočega vulkana in bi videl več!« je nepotrpe-

žljivo rekel Andrej, ki se je res težko sprijaznil s samovoljno Marievo skrenitvijo, sploh ker pred tem, na plovbi od Rima do Caprija, pa potem od Caprija do Camerota, ni pokazal nikakršnega zanimanja za čudovite prizore italijanske obale – od Circeja z visokimi klifi in podzemnimi jamami do pristanišča Gaeta, kjer sta po izplutju iz Rima prvič prenočila in lahko občudovala pogled na cel Neapeljski zaliv z zgodovinskimi utrdбами in fantazijsko oblikovanimi plažami. Mario pa nič, z jadrnice je opazoval prelepo obalo enako naveličano kot kakšen uslužbenec, ki vsako jutro strmi skozi okno svojega vlaka. Na koncu pa se je celo za vzpon na veličastni Aragonski grad, ki že od dvanajstega stoletja ščiti pristanišče Gaeta, odločil le Andrej, Mario pa se je zadovoljil s pogledom iz kavarne ob pomolu, kjer sta privezala Marisso.

Andreju je šla Marieva ravnodušnost do njegove skrbno načrtovane in zarisane jadralske poti pošteno na živce, še toliko bolj, ker se je z njo sprva strinjal brez kakršnihkoli ugovorov. Vsaj dva tedna pred jadranjem je, kot je bila tudi sicer njegova navada, Andrej na spletu natančno pregledal vse možne marine, kjer bi lahko prenočevala, izdelal je načrt vsake od etap od jutranjega izplutja do večernega pristanka. Za vsako etapo je pregledal lokalne morske tokove in vetrove in prebral popotniška poročila, ki so jih objavili izkušeni jadranci. Posebej za Maria je še dodatno vsako etapo načrtoval tako, da sta navsezadnje vsak dan naletela vsaj na eno od izjemnih turističnih

znamenitosti, s katerimi se lahko človek pohvali na družbenih omrežjih. Mario je bil pač zelo občutljiv za svoj družabni videz, tudi takrat, ko je bil na jadrnici in ni nosil metuljčka, zato je bilo Andreju še toliko bolj nenavadno, da ga glamurozni biseri načrtovanih jadralskih etap niso zares pritegnili. Že zjutraj, ko je Andrej po zajtrku kot rutiniran kapitan z njim delil načrt jadralske etape za tisti dan, je Mario začel zdolgočaseno brskati po svojem telefonu. Nič ga ni ganilo, ko je prebral opis znamenite Neronove vile v Anziu, mimo katere naj bi plula. Nič ga ni ganila mistična gora Monte Circeo, kraj legende o Odiseju in čarovnici Kirki. Mario tudi na poti od Caprija do Cametora ni pokazal zanimanja za neverjetne prizore visoke Amalfijske obale z morske strani. Amalfi, Positano in vmesne nebeško lepe vasice, ki jih je Andrej s Katjo ničkolikokrat preplul in prehodil in prekollesaril, je Mario preprosto prezrl, ves čas zatopljen v svoj telefon. Šele pristanek v Marini di Camerota ga je zganil, da je vprašal, ali je kje v bližini kakšna restavracija z dobro večerjo.

Pri tej večerji, ki si jo je Andrej zapomnil po mojstrsko pripravljeni carbonari in res okusnem brancinu, je še zadnjič skušal prepričati Maria o nesmiselnosti njegove skrenitve od načrtane poti. Lepo je natisnil dva načrta. Enega s staro potjo, kjer bi iz Camerota plula vzdolž kalabrijske obale in mimo rta Capo Vulcano do prijetne in dobro opremljene marine Tropea. Od tam bi v bližini Mesinskega preliva lahko zjutraj mirno počakala na ugoden tok za prečenje preliva

in udobno nadaljevala vsaj do marine Roccella Ionica. Na drugem načrtu je Andrej z mnogimi rdečimi puščicami, križi, zvezdami in opombami narisal še drugo pot, ki je zahtevala divjanje iz Camerota mimo marine Tropea in razvpitega rta Capo Vaticano z močnimi vzhodnimi vetrovi ter nočni pristanek v Marina di Vibo Valentia. Od tam pa bi bilo treba zgodaj zjutraj skreniti proti vulkanskemu Stromboliju. Pa to ne z varno in pred vetrovi zaklonjeno plovbo ob kalabrijski obali, ampak z odisejado prek odprtega Tirenskega morja, ki je sploh jeseni polno nepričakovanih vetrov in močnih morskih tokov. Še bolj pa lahko morje postane muhasto, ko bi zaplula v Liparski preliv proti Stromboliju.

»Zdaj pa se odloči,« je skoraj zmagoslavno rekel Andrej, prepričan, da je odločitev ob argumentih, ki jih je zbral, vnaprej jasna. Na enem listu je bila ležerna uživancija z zanesljivo uspešnim vplutjem v Jonsko morje in privezom v eni od izvrstnih marin z gorivom in trgovinami in restavracijami; na drugem listu pa divjanje na vrat na nos v nepredvidljive morske tokove in v neprijetni jesenski jugovzhodnik scirocco, ki zna s svojimi visokimi valovi tako obračati jadrnico, da je morska bolezen samo vprašanje časa.

»Ampak Stromboli mi ogromno pomeni,« je vztrajal Mario med žvečenjem svojega brancina. »To je zame vrhunec te poti, neobljuden vulkan v morju, do katerega lahko pridem s svojo barko. Do Neaplja ali Amalfija gre z avtomobilom ali avtobusom ali vlakom lahko vsak! Vsak lahko tam dela dramatične

fotografije z ene od razglednih ploščadi. To je penzionerski turizem. Čisto nekaj drugega pa je obiskati Stromboli, vulkan v morju, vulkan sredi Tirenskega morja! Tam ni fejkjanja s palicami za selfije in brisanja varnostnih ograj na zaslonu telefona! To je mogoče samo, če imaš tako odlično barko in tako odličnega kapitana. To je resnična ekskluziva. Če sva že v bližini, res ne vidim razloga, zakaj ne bi šla še tja. Mogoče Marissa nikoli več ne bo plula v teh vodah in mi bo za vedno žal, zakaj nisva skrenila še tisto malo poti do Strombolija!«

Andrej mu je nepotrpežljivo hitel kazati debele rdeče črte na zemljevidu, ki so dokazovale, da bosta Stromboli lahko videla samo za kratek čas, saj morata takoj nato odpluti proti prvemu varnemu pristanišču, ki je na bližnjem otoku Vulcano. Prišla in odšla bosta kot kakšna dostavljavca hitre hrane, prihod, obrat in odhod nazaj. Kje je tu smisel? S prenočitvijo bosta le izgubila en dan, saj bo zjutraj pred njima precej dolga pot nazaj proti Mesinskemu prelivu in tam nikakor ni nujno, da bosta še ujela tok, ki bi ju ponesel proti Jonskemu morju. Tok vode v Mesinskem prelivu namreč zaradi plime in oseke na šest ur spreminja smer. Enkrat morska reka skozi preliv teče v Jonsko morje, potem pa se obrne v nasprotno smer, in če jadrnica pride ob nerodnem času, ne more pluti proti toku in se mora ustaviti kot avtomobil pred rdečim semaforjem. Samo da rdeča v Mesinskem prelivu traja šest ur, in če pade mrak, za male jadrnice nikakor ni varno pluti med množico trajektov ter to-

vornih in potniških ladij, ki se gnetejo v Mesinskem prelivu.

»Saj so v okolici marine in lahko počakava,« je svojo idejo zagovarjal Mario in na Andrejevem zemljevidu pokazal Porto di Reggio Calabria na drugi strani preliva.

»So,« je rekel Andrej, »ampak to pomeni cel dan izgubljenega časa.«

»Zame je Stromboli vreden tudi tega,« je bil trmast Mario, »in vem, da si tako dober kapitan, da boš našel primerne rešitve za te rdeče puščice in križe na poti!«

Andrej ni vedel, kaj naj reče na Marijeve tipično »me ne frega« primorske argumente. Bil je kot otrok, ki se v trgovini zapiči v drago igračo in se je s trmastim »me ne briga« oklepa ne glede na razlage staršev, zakaj je trenutno ne more dobiti. Po drugi strani pa, zakaj bi me Marieva ignoranca jezila, si je, potem ko je začutil svojo prihajajočo nejevoljo, rekel Andrej. Mar je moj namen z njim izpeljati posel ali bi rad reševal psihološke zagate, ki mi jih vzbuja Marijevo trmarjenje? Saj še pri lastni ženi človek naleti na kakšno muho, ki mu dvigne pritisk, ampak potem pomisli, kakšna malenkost je to v primerjavi z vsem drugim, kar je dobrega in lepega ... Ta misel je Andreja toliko pomirila, da je resignirano skomignil in sprejel odločitev, kot jo je bilo pač treba. Vseeno pa se mu je Mario na tem potovanju zdel še za stopnjo bolj ignorantski in čudno raztresen, kot ga je poznal pred skupnim jadranjem. Pa že tisto ...

V resnici je Andrej prve vtise o Mariu dobil iz Egonovih pripovedi o njem. Nekaj mesecev je o njem svojega prijatelja le poslušal, ne da bi ga srečal v živo, in morda mu je šlo takrat na živce poslušati Egonove zaljubljene opise in hvalnice o Mariu. Morda je bil to pravi razlog, da ga Mario tudi kasneje, ko ga je začel srečevati v Egonovi družbi, ni nikoli zares prepričal. Takrat se je Andreju zdelo najbolj nenavadno in tuje, da se je Mario tudi v povsem neformalnih okoliščinah, na kavi ali pri gledanju nogometa na televiziji, obnašal kot na diplomatskem sestanku. Z metuljčkom za ovratnikom brezhibno zlikane srajce in z vljudnostnimi frazami, primernimi za gala poslovno večerjo z ljudmi, ki jih človek prvič sreča in mora biti maksimalno previden, galanten in politično korekten. »Gospod doktor Andrej« ga je Mario naslavljajl še mesece po tem, ko sta se osebno spoznala v Egonovem stanovanju. Andrej res ni vedel, ali tip z metuljčkom misli resno ali se gre neskončno *stand-up* komedijo, in mu zato že na Capriju ni bilo do tega, da bi zvečer skupaj z njim odšel na kakšno gala zabavo, ki so jo prirejali Marievi znanci. Raje je ostal kar na Marissi. Naj človek kar sam izigrava finočo s svojim metuljčkom za vratom! Mario mu je sicer potem občasno poslal kakšno fotografijo zares razkošne zabave v palači, polni fresk in renesančnih slik, a je to Andreja dodatno navdalo z zadoščenjem, da se je izognil družabnim ceremonijam, ko bi moral pred neznanci stokrat zaigrati enak vzhičen nasmeh in se enako vzhičeno predstaviti in biti enako vzhičen ob pomembnih nazivih in poklicih sogovorcev in potem

še enako vzhičeno omeniti jadranje okoli Italije, da bi potem Mario v vlogi novega lastnika čudovite jadrnice končno prevzel pogovor. Namesto nekaj ur nepotrebne raztegovanja obraza v prisilne nasmeh in vzdih je lahko sproščeno, v majici in kratkih hlačah, poležaval na palubi in poslušal morje, ki je plivkalo okoli Marisse. Zares ga niso zanimala vsa imena županov in premožnežev in politikov in zvezdnikov, ki jih je Mario, navdušen kot kakšna pubertetnica, fotografiral, ker mu je to pač očitno veliko pomenilo. Mario je vedno hlepel po družbi močnih in vplivnih in bogatih, ki med šaljivimi pogovori mimogrede spletajo vezi in zaveznitva, do katerih navadni smrtniki nikoli ne pridejo. Med svojo dolgo kariero v različnih vladnih službah je Mario pač nenehno gledal, kako se sklepajo veliki posli, ki se nato pretvarjajo v bogastvo in moč, ali v moč in bogastvo, na koncu je to eno in isto. Toliko je Andrej Maria pač poznal, da je videl, kako ga svet močnih in bogatih neizmerno zanima in privlači, kar je bil navsezadnje razlog, da se je dolga leta za nič kaj privlačno uradniško plačo smukal po ministrstvih. Kot uradnik sicer ni bil v igri, je bil pa vsaj zraven.

Na ministrstvih se je odločalo o ogromnih količinah denarja, in če Mario že ni bil eden od tistih, ki so s svojo močjo znali državne posle preliti v dobičke svojih podjetij, ga je očitno zadovoljevalo vsaj to, da je bil prisoten na sestankih o usmerjanju vseh teh rek denarja. Vsaj poslušal je njegovo žuborenje, vohal njegovo moč, potem pa Egonu, ko sta bila še

skupaj, pripovedoval opravljive koruptivne zgodbe, v katerih so prijatelji ministrov mimogrede prišli do milijonskih zaslužkov. Egon je nato, po kapljicah, kaj od tega zaupal tudi Andreju. Andrej si je najbolj zapomnil zgodbo svojega nekdanjega sošolca z gimnazije, ki mu učenje nikoli ni šlo dobro od rok in je nato obtičal z neko napol končano fakulteto. Dokler ni nenadoma z milijonskim kreditom kupil poslovne stavbe propadlega podjetja, saj mu je njegov prijatelj minister zagotovil petnajstletni najem za ministrstvo. Seveda je bila najemnina tako radodarna, da si je sošolec z njo zagotovil poplačilo kredita že v desetih letih.

»Namesto da bi ministrstvo kupilo poslovno stavbo zase, je tvojemu faliranemu sošolcu omogočilo, da bo zgolj s podpisom nekaj pogodb postal milijonar!« je bil takrat Mariev komentar, ki ga je Egon seveda natančno ponovil Andreju, saj je videl, da ga zgodba zaradi vpletenosti znanca precej zanima.

Dokler Andrej Maria ni osebno spoznal, je mislil, da so opravljive uradniške zgodbe in čvekarije, ki jih je pravil Egonu, odraz ogorčenosti, ker se take nečedne koruptivne prakse sploh dogajajo. Pozneje, ko sta se osebno spoznala, pa je uvidel, da Maria niti ni motila nemoralnost tovrstnih poslov. V resnici je bil fasciniran nad močjo ljudi, ki so s tako lahkoto, med kosili in večerjami, napeljevali posle, ki bodo na njihove bančne račune speljali reke državnega denarja. Mario se s svojimi opravljivimi zgodbicami ni šel pravičnika, ni bil eden tistih nesrečnikov s kroničnim

občutkom, da so se rodili v napačni svet. Pripovedovanje opravljivih zgodbic mu je le pomagalo, da je namesto odkrite zavisti stoično sprejemal svet, kakršen pač je. Vedel je, da reke državnega denarja, ki jih je mogoče s pravimi prijemi in povezavami preusmeriti v posle in na skrite bančne račune, obstajajo v vseh sistemih in državah, vendar je malo ljudi, ki jim uspe to delati dovolj spretno, lahkotno in z zamahom, ki prehitijo vse s podobnimi ambicijami okoli njih. To silo, hitrost in moč je Mario občudoval, podobno kot človek občuduje šahovske vele mojstre, ki z enakimi figurami, kot jih ima na začetku partije vsak igralec, ustvarjajo serije čudežnih zmag. Že takrat, ko je Egon samo prenašal Marieve zgodbe, je Andrej občasno pomislil, da namen opravljivih novic ni zavzemanje za pravičnost, ampak hrepenenje, da bi bil nekoč tudi sam del te moči.

Marijeva nenadna podjetnost, ko je med epidemijo med prvimi začel s covid testiranjem, zato niti ni bila tako presenetljiva, kot se je sprva zdelo Andreju. Kmalu se je namreč spomnil vseh Marievih natančnih opisov poslovnih navez med ministri in podjetniki, ki od države služijo milijone, zato se je nehal čuditi odločnosti, s katero je med epidemijo Mario začel organizirati kontejnerje za testiranje okužbe s covidom. Bila je zares enkratna priložnost in Mario je kot vladni človek dobro vedel, da država ne bo gledala na denar, ampak bo pripravljena plačati za neomejeno število testov. Zato je poskrbel, da je bil med prvimi, ki so šli v akcijo, in mu je z nekaj hitrimi

in dobrimi poslovnimi potezami v resnici uspelo iz slabo plačanega državnega uradnika postati uspešen podjetnik. Čeden kup denarja v banki mu je zato tudi objektivno omogočil, da se je počutil vsaj nekoliko bogatega in močnega in vsaj malo bližje bogataški smetani, ki si z blagimi nasmeški nazdravlja v občinski caprijski palači in si med požirki penine izmenjuje šaljive opazke o zabavi, palači in še najraje o drugih gostih. Hkrati skušajo vsi ti izbranci v igri lahkotne sproščenosti prepoznati ljudi, s katerimi bi bilo morda koristno v nadaljevanju zabave navezati bolj osebni pogovor, ki bi pripeljal do kakšnega zanimivega posla. Denar dela denar, in kdor ga ima, nikoli ne izpusti priložnosti, da bi si ga nagrabil še več, pa četudi med dopustom.

Andreju je bilo v nasprotju z Mariem tovrstno zalezovanje bogatih in vplivnih zoprno. Utrujala ga je že misel na to, da bi na zabavi razmišljal, kaj bi mu lahko prineslo znanstvo z neznanim, galantnim gospodom na drugi strani vinskega kozarca. Tovrsten slab občutek je bil verjetno še ostanek iz časov, ko je začel delati prve korake v akademski karieri ter se udeleževal kongresnih zabav in univerzitetnih večerij. Tam je vladal podoben občutek histeričnega lova za navezovanje čim bolj osebnih stikov s čim vplivnejšimi profesorji, vodji velikih projektov, direktorji inštitutov. Že takrat je v sebi začutil globoko zoprni-jo do vse te preračunljive akademske sproščenosti in prijaznosti, za katero je tičala nenehna skrb, da mora mlad, ambiciozen akademik na vsak način uloviti

pozornost in naklonjenost akademskih baronov. Veliki profesorji edini lahko mlademu človeku odprejo vrata v kariero, če ga prepoznajo kot nekoga, ki jim bo s svojo energijo dovolj učinkovito in vdano služil. Pravzaprav se mu je vse skupaj zdelo kot nekakšna umazana prostitucija, sliniti se okoli njih in jim preračunljivo imponirati s svojim občudovanjem in poznavanjem njihovih raziskav. To ponižujoče sprenevedavo igrilstvo je kot mlad, energičen in moči poln jadralec težko prenesel. Vajen je bil športnega merjenja moči na odkritih tekmah, kjer ura pokaže, kdo je spretnější in hitrejší, zato mu akademsko prilizovanje vplivnim starcem ni šlo od rok. Posledično je imel tudi mnogo manj uspeha kot številne kolegice, ki so za to, da so očarale namrgodene profesorje, lahko uporabile vsaj svojo rutinsko in od Boga dano žensko očarljivost in prijaznost.

Tudi zaradi tovrstnih zoprnij je Andrej kmalu opustil misel na akademsko kariero in začel razmišljati o svoji ambulanti, kjer je človek odvisen le od samega sebe in svojih poslovnih potez, ne pa od naklonjenosti ostarelih akademikov, ki mislijo v glavnem nase in prelomijo kakršnokoli obljubo, če jim to veleva korist. A tudi potem, ko je začel ustanavljati svojo zdravniško prakso, je bil prisiljen navezovati bolj osebne stike z mnogimi uradniki zdravstvenega ministrstva, saj v mali Sloveniji človek ne more skoraj nič doseči samo z uradnimi procedurami, ampak je za vsak večji premik potrebno poznanstvo ali celo neka- kšno naklonjeno prijateljstvo vsaj z višjimi uradniki,

če ne celo z državnimi sekretarji ali kakšnim ministrom. Tako je Andrej moral v tistih letih ponovno preračunljivo iskati večerje in zabave, kjer se je bilo mogoče bližje seznaniti z ministrovimi ljudmi, dokler ni čez nekaj let dobil vseh žigov in dokumentov in je končno lahko brez ozira na družabne priložnosti začel delati tisto, kar si je najbolj želel – svojo ambulanto in svoj posel, daleč od vsiljivih odnosov, ki so v Sloveniji nujni za to, da te ljudje na vrhu družbene lestvice dojemajo kot koristnega zaveznika ali pa vsaj za sebi nenevarnega nepomembneža.

Družabne vode s poslovnim ribolovom pač niso bile njegovo morje, zato se jim je, če ni bilo nujnega razloga, izogibal. Sploh na počitnicah, sploh na morju, sploh na jadraniu. Zato je nasprotno od Maria z veseljem ostal na Marissi, gledal v črnika-sto morje z odbleski pristaniških luči in se večinoma predajal tihemu zadovoljstvu, da bo zaključil z Marisso. Ukletu barko, s katero se je Andrejevo življenje začelo rušiti. Namesto da bi Marissa postala simbol njegovega življenjskega uspeha, od finančnega, ki mu ga je prinašala dobro utečena diagnostična klinika, pa do družinskega na idiličnem posestvu v Postojni, se je takoj po prvem izplutju z njo celotno Andrejevo življenje obrnilo na glavo. Najprej največja svetovna pandemija v zadnjem stoletju, nato pa še onkološka diagnoza, ki je Andrejev občutek o dolgoročni varni ureditvi življenja čez noč sesula v prah. Čeprav Andrej nikoli ni bil vraževeren, je po vsem, kar se je zgodilo, v sebi dobro vedel, da mora z Marisso čim

prej zaključiti. Ne le zaradi finančnega bremena, ki ga je prinašalo Marissino brezkoristno skladiščenje v marini. In ne le zaradi Andrejeve telesne šibkosti po kemoterapijah, ki je postala velika ovira za njegove mornarske veščine. In ne le zaradi dejstva, da se mu vsak dan lahko spet pokaže bolezen in bi to pomenilo zadnji in nepreklicen poziv, naj v najkrajšem času pripravi vse za svoj odhod na pokopališče ... Tudi če bi bilo z Andrejevo boleznijo v naslednjih letih vse v redu, mu je bilo jasno, da bi na Marissi težko še kadarkoli zares in sproščeno jadral ter počitnikoval. Zanj je postala zakleta in v resnici je komaj čakal, da jo še zadnjič priveže, stopi z njene krme na obalo in se je po tistem nikoli več ne dotakne.

Samo da se ne bi kaj nepredvidenega zapletlo na poti nazaj, kot se je na Marissinem prvem potovanju, ko so zaradi pandemije obtičali pred Rimom. Andrej je ob tej misli, ki ga je spreletela, prav zaskrbljeno premeril jadrnico od krme do premca in nato še po drugi strani nazaj. Potem je zagnal motor in preveril števec. Vse se je zdelo v redu, tudi morje se je zaradi pogonskih vijakov zvrtničilo točno na mestih, kjer je bilo pričakovano. Potem pa je nenadoma v vodi zagledal utripajočo luč in senco, ki mu je mahala. Bil je potapljač, ki se je očitno znašel pod Marisso ravno v trenutku, ko je Andrej prižigal motor. Andreju je zledenela kri v žilah, morda to z nočnim prižiganjem motorja ni bilo pametno, mu je šinilo skozi možgane in nagonsko je pritisnil na gumb za izklop. Brnenje motorja je utihnilo, Andrej pa se je sklonil nad vodo

in v potapljaškem znakovnem jeziku z razprto dlanjo, ki jo je nagibal levo in desno, vprašal, ali naj pomaga. Potapljač, ki se je v paniki do pasu pognal iz vode, je odmahnil z roko in z dvignjenim palcem pokazal, da je vse v redu. Nato se je spet potopil in izginil.

Andrej si je olajšano oddahnil in hkrati začutil še večjo nujo, da bi se čim prej znebil Marisse. Dokler ne bo dokončno v Marievih rokah, bo moral čim bolj previdno ravnati z njo. Kot s kakšno nevarno pasjo zverjo, ki jo je za sprehod treba opremiti z nagobčnikom in vsemi potrebnimi vezmi. Mario mu pri tem ne bo prav veliko v pomoč, to je bilo Andreju že jasno. V sebi je imel neko mediteransko brezskrbnost, ki jo je Andrej na neki način celo občudoval in mu jo zavidal, čeprav je ni mogel razumeti in še manj sprejeti. Zavedal se je, da se v življenju lahko marsikaj nepredvideno zaplete in je dobro biti pozoren vsaj na tisto, kar je mogoče pravočasno opaziti. Že to, da mu je Mario brez razmisleka ponudil, da odkupi Marisso, ko je samo mimogrede omenil, da jo bo prodal, je bilo Andreju popolnoma nerazumljivo, saj je sam pomembne odločitve sprejemal bistveno drugače, jim pustil čas, da dozori. Marissa navsezadnje ni bila otroška igračka, ki jo kupiš otroku samo zato, da ga za pet minut v trgovini spraviš v dobro voljo.

»Kar kupil bi jo,« se je takrat zavzel Andrej. »Za isto ceno, kot sem jo jaz?«

»Ja, za isto,« je potrdil Mario. »Kolikor te poznam, je vredna vsakega evra.«

»Če misliš resno, v redu, velja.«

Na videz se je v tistem pogovoru tudi Andrej odločil v sekundi, ampak pri njegovi odločitvi seveda ni šlo za nekaj impulzivnega, ravno nasprotno. O tem je tehtal že skoraj tri leta, vse od časa, ko je Marissa najprej zaradi epidemije prisilno ostala v Ostii, kamor so se z Mariem in Egonom iz Rima pred epidemijo umaknili z letalom. Potem je prišla Andrejeva bolezen, kemoterapija, operacija in spet kemoterapija, medtem ko je po Italiji in potem po celi Evropi pustošila epidemija. Vse, kar je Andrej v tistem času od daleč lahko storil, je bil dvig Marisse iz morja in njeno uskladiščenje na kopnem dvajset kilometrov od Ostie, kjer je bil najem za hrambo bistveno ugodnejši kot v marini in seveda še neprimerno cenejši, kot če bi Marisso pustil na privezu.

Motiv za Mariev nakup Marisse je bil Andreju slabo razumljiv, niti Mario niti Blaž, njegov partner, namreč nista bila kakšna pomorca. Mario je sicer menda nekoč naredil izpit za čolne in je z njim formalno lahko vozil tudi Marisso, ampak imeti list papirja iz študentskih časov in se nato po desetletjih brez izkušenj podati v upravljanje velike in drage jadrnice ni najbolj pametno. Andrej na kaj podobnega ne bi niti pomislil, če bi bil na njegovem mestu, ampak Mariu je bila ideja, da bo lastnik Marisse, očitno tako zanimiva in prijetna, da je takoj sklenil zagrabit pri-ložnost, nato sta si z Andrejem stisnila roke in stvar

je bila opravljena. Andrej je kmalu zatem izvedel, da bo Marissin bodoči privez v Monfalconeju, v lepi in dobro zaklonjeni marini pri tržaškem letališču, kjer je imel Mario tudi manjši počitniški apartma.

»V resnici bo Marissa na začetku samo širitev moje počitniške luknje,« mu je svoje načrte razkril Mario. »Če dobim kakšne obiske, jih lahko naselim na Marisso ali pa obratno, jim prepustim apartma in se sam umaknem na jadrnico. Potem, sčasoma, bom pa z zanesljivim vodstvom šel na kakšno manjšo odpravo, in še na eno, in še na eno, in bomo videli!« mu je veselo razložil.

To je bil tipičen Mario! Mojster visokih diplomatskih besed in bontona, ki je hkrati mediteransko lahko, površen, brez daljnosežnih načrtov. Andrej je poznal zelo malo ljudi, ki bi zmogli biti z vsakim sogovornikom tako gostobesedno prijazni in pozorni na njegove geste, potrebe in načrte. Ravno to je dajalo Mariu genialni občutek, do kod se lahko mirno prepušča vetru in navdihu, kdaj pa se v očeh sogovornikov pojavijo prvi oblaki in se je bolje odmakniti med skale v zaklon. Zares, tudi za to je bil Mario mojster; kakor je znal v petih minutah iz popolnega neznanca narediti prijatelja, se je z enim samim zamahom roke tudi v sekundi odmaknil od človeka, ki bi mu lahko povzročal težave. Zaradi tovrstne spretnosti, brezhibno korektnega nastopa in prilagodljivosti je z lahkoto neprestano opravljal visoke uradniške funkcije na vladnih ministrstvih, ne glede na barvo koalicije, ki je dobila volitve. Vsakemu ministru, ki je prevzel

svoj del vladnih nalog, je bilo namreč kmalu jasno, da vladanje ni samo smehljanje pred TV-kamerami in kimanje ali odkimavanje na sestankih. V resnici mora znotraj vladnih pisarn nenehno potekati stotine uradniških procedur, katerih urniki so določeni mesece in leta vnaprej, njihov zastoj pa bi pomenil propad nujnih projektov in zadrego v odnosih z drugimi državami. Vsak nov minister kmalu ugotovi, da ne bo preživel brez izkušenih operativcev, ki so že od prej vajeni, kako pripraviti delegacijo za evropske sestanke, kako razumeti tam izrečena stališča in kako se na njih odzivati. Pa kako izpeljati proračun, da se ne bo vse razsulo, in s kakšnimi manevri brzdati vse, ki bi zlasti od novega ministra radi takoj izsilili obljube, ki bi že na srednji rok pokopale njegov proračun. Zato v vseh vladnih uradih obstajajo izkušeni stari lisjaki, kot je Mario, ki znajo iz nečesa, kar se novemu ministru zdi kot neobvladljiva mineštra političnih želja, hitro narediti red. Pokazati ministru vladne urnike z nujnimi, vnaprej določenimi opravili, ga seznaniti z uradniki in službami, ki znajo vse to opraviti, in pokazati količine denarja, ki je za opisana nujna opravila že vnaprej porabljen – vse to je Mario obvladal in s takšnim kadrom v ozadju vsak minister kmalu uvidi, da njegovo vladanje sploh ni tako zapleteno, kot se je najprej bal, in je treba le zaupati starim vladnim mačkom, da bodo nadaljevali preizkušeni red.

Takega Maria je Andrej poznal iz obdobja, ko sta z Egonom postala par in so se večkrat, naključno ali namerno, dobili na kosilu ali večerji. Egon je bil

tedaj ponosen na politično spretnost svojega novega ljubimca in ga je zato tudi Andreju prikazoval v najlepši možni luči. Največkrat je šlo za nekoliko opravljive drobce informacij, ki jih je Egon rad povedal Andreju, kadar je njun pogovor trčil ob kakšnega znanega politika. Egon se je hotel pač pohvaliti, da v nasprotju z ljudmi, ki gledajo le televizijo, on zaradi znanstva z Mariem o marsikom ve podrobnosti, ki so čisto drugačne od njegove medijske podobe. Zato mu je Egon rad pripovedoval Marijeve zgodbe o politikih, ki izkoristijo vsako priložnost, da bi za kakšnega bogataškega podjetnika uredili njemu prirejen zakonski predlog, ob tem pa se dogovorili za plačilo svojih uslug.

»Saj je človek v srcu iskren socialist,« se je norčeval Mario, »ampak za dober denar pa je vedno pripravljen prepričati upravni odbor državnega podjetja, da se čim bolj poceni proda kapitalistični multinacionalki.

»Pa ga pri tem ne boli srce?« se je nazaj norčeval Egon.

»Seveda ga, sploh socialiste ali nacionaliste prav gotovo zelo stiska pri srcu,« je pritrdil Mario, »ampak to so pogumni ljudje, pripravljeni na bolečine. Zato so pri tovrstnih poslih vsi pogumni; socialisti, liberalci, nacionalisti, vsak bi rad nekaj od denarja, ki se vrti v političnih kupčijah. Politična funkcija bi bila revščina, če ne bi odpirala priložnosti za trgovanja s službami za svoje otroke in sorodnike in kanaliziranje pogodbenih poslov za njihova podjetja ali pa na navidezna podjetja njihovih staršev, starih star-

šev, neporočenih partnerjev in kar je še takega, kar je mogoče skriti pred davkarijo in protikorupcijskimi komisijami.«

»Kako pogumno,« je Egon v smehu pritrjeval Mariu in si seveda zapomnil mnoge od njegovih zgodb, da mu ni bilo težko z njimi kasneje zabavati Andreja in verjetno še marsikoga drugega.

Potem pa je prišla epidemija in prinesla presenetljivo spremembo Marijevega dotedanjega delovanja. Prej je Andrej Maria poznal predvsem kot pripovedovalca opravljenih tračev o politikih, ki so za nekaj postranskega denarja hitro začeli delati podjetnikom usluge, ki bi jih bilo težko imenovati drugače kot korupcija. Mario se takrat tovrstnih poslov striktno ni udeleževal, Andreju se je zdelo, da preveč ceni svoj uradniški renome, da bi se spuščal v kupčije, v katerih človek vseeno tvega, da se bo na koncu kaj razkriilo in prišlo na ušesa policiji. Čeprav resnici na ljubo tako tveganje v Sloveniji ni zelo veliko, finančni uradi kaj več od banalnih računovodskih napak niso zmožni odkriti, se včasih vendarle zgodi kakšen škandal, največkrat zaradi maščevalnih poslovnežev, ki se jim dogovorjeni posel ne izteče tako, kot so upali in načrtovali na začetku. Takrat nekateri izgubijo živce. Poslovneži pač imajo tudi svoje šibke točke, čeprav se v brezhibnih poslovnih oblekah navzven zdijo trdni in osredotočeni kot marinci med vojaki. Pod drago tanko tkanino svoje zlikane obleke pa je marsikdo negotov in vznemirjen kot kakšen nepriznan umetnik, ki od svoje male razstave slik ali pesniške zbirke

pričakuje vsesplošne ovacije in svetovno slavo. Ko pa nato ostane brez kakršnegakoli odziva, se tak umetnik lahko čez noč zlomi in se nato tedne naliva z najcenejšim alkoholom in omamlja z drogami, dokler ne pristane v zaporu kot kakšen klošarski izmeček. So pa tudi veliko slabši scenariji.

Tudi podjetniki in poslovneži niso neki običajni, umirjeni ljudje, ki hodijo v redne službe in razmišljajo o rekreaciji, počitnicah in morda še menjavi pohištva v stanovanju. Podjetniki so igralci na tombolo, ljudje, ki sanjajo o velikih dobitkih in podobno kot umetniki živijo na žerjavici notranjega vznemirjenja in vzhičenosti nad tem, kar jim bo zdaj zdaj prinesla prihodnost, ko bodo uresničili svoj načrtovani podvig. In če se jim vse to sfiži, ne zamahnejo z roko kot človek, ki mu turistična agencija odpove načrtovan dopustniški termin, ampak v njih zazeva zares globoka in krvava rana, ki je ni mogoče enostavno zaceliti. Zato tudi podjetnik ob sesutju svojih načrtov lahko znori podobno kot kakšen umetnik, ki napiše knjigo in je nihče ne opazi, čeprav bi morala spremeniti svet. Podobno se počuti poslovnež, ki mu obtiči projekt, potem ko je skrbno napeljal svoje posle, jih skoordiniral z investitorji in sodelavci, pa z občinskimi in državnimi pisarnami, ob tem pa še plačal desetine honorarjev in podkupnin različnim svetovalcem in uradnikom. Po vsem njegovem trudu in investicijah se mu vse ustavi zaradi neizdanega dovoljenja kakšnega državnega sekretarja, ki se je začutil neupravičeno spregledan in začne maščevalno trmariti o neizpolnjenih pogojih za njegov rutinski pod-

pis. Takrat se podjetniku sesuje svet, in ker situacija nenadoma postane nevarna, se od njega takoj tiho umaknejo vsi svetovalci in uradniki, ki so prej podjetniku samozavestno zagotavljali svojo podporo, itak so oni že dobili plačane svoje svetovalne ure in druge podkupnine. Podjetnik pa ostane sam s svojim nezaključenim poslom in krediti in upniki in ni čudno, da mu popusti razsodnost pri vlečenju kokaina, ki mu je prej, v dobrih časih, pomagal vzdrževati optimizem in formo in podjetniški polet. Po propadlem poslu pa ga isti prašek v nekoliko povečanih količinah zaradi nervoze naredi napadalnega, prepirljivega in maščevalnega, da potem v svoji nerazsodnosti pokliče kakšnega novinarja in mu preda spiske podkupljenih uradnikov. Škandal je nato neizbežen.

Mario se je zato ves čas do epidemije držal varnega uradniškega zavetja in se kljub temu, da ga je fasciniralo sklepanje velikih poslov, držal stran od lastnih investicij in celo od kakšnega tveganega posredovanja pri pridobivanju državnih poslov za različne poslovneže, ki bi se mu nato oddolžili s kakšnim ekskluzivnim darilom ali honorarjem, nakazanim v davčno oazo. Z začetkom velikih finančnih vložkov, ki sta jih tako država kot cela Evropa trošili za ustavljanje epidemije, pa je Mario začutil, da so prišli časi, ko se je treba odločiti, ali bo zares vstopil v igro ali pa bo priložnost mimo, ker milijardni kupi denarja ne bodo več tako enostavno na voljo. Če je morala biti pred epidemijo poraba vsakega proračunskega tisočaka leto ali dve vnaprej načrtovana in preiti proračunska sita desetini skupin ter odborov, je epidemija namreč

povsem spremenila pravila igre. Za vse, česar je primanjkovalo, od mask in zaščitne opreme do testov, zdravil in cepiv, je bilo mogoče od ministra z enim samim podpisom dobiti milijone, ne da bi kdorkoli trznil z očesom. Če je bilo mogoče kupiti nekaj tovarnjakov mask ali zaščitnih plaščev ali testov, ni nihče vprašal za ceno, tudi če je bila dvakrat, petkrat ali celo desetkrat višja od vsake razumne. Za iznajdljive poslovneže tako izredni časi seveda pomenijo, da je mogoče v kratkem času obogateti, če se človek prav obrne in se znajde ob pravem času na pravem kraju.

Priložnost zamujena ne vrne se nobena! si je takrat rekel Andrej ob Marievi podjetnosti, s katero je začel velikopotezno organizirati najeme medicinskih kontejnerjev za testiranje na virus. Takrat je bil že v letih, ko si ni mogel več prepričljivo lagati, da je vse življenje še pred njim in bo še veliko podobnih priložnosti. Najbrž jih ne bo, je verjetno mislil in Andrej je lahko razumel, zakaj je takrat nenadoma iz bolnišnice predsedlal na zasebno ambulanto. Tudi on je takrat dolgo okleval, preden se je v njem nekaj prelomilo in je začutil, da ni več poti nazaj. Zato Andrej ni bil dolgo začuden, da je Mario v svoji novoodkriti podjetniški vnemi mimogrede našel medicinske sestre, ki so bile pripravljene cele dneve jemati vzorce iz nosu, in je tudi mimogrede prišel do poljubne količine virusnih testov, medtem ko so jih uradni državni laboratoriji dobivali samo po kapljicah, pa čeprav je zanje prosil sam zdravstveni minister ali predsednik vlade.

Mariu je zaradi te njegove iznenadne podjetnosti steklo in Andreju je bilo jasno, da se prek testiranj obrača ogromno denarja. Sprva ga je Andrej lahko celo neposredno spremljal prek pretakanja na svojem poslovnem računu, potem ko je izstopil iz posla, pa je dobil vtis, da se je posel samo še povečeval, dobički pa so zrasli v nebo. Andrej se zato ni čudil, da si je Mario lahko mimogrede privoščil nakup njegove jadrnice. Morda zares samo za to, da jo bo imel zasidrano pred svojim počitniškim apartmajem in imel na njenem krovu občasno kakšno kosilo ali večerjo, ali pa le za primer, ko se mu je zahotelo spokojnega zibanja na valovih in opazovanja zahajajočega sonca.

Sicer pa se Andrej pravzaprav ni imel časa pretirano ukvarjati z Mariem. Po eni strani je skrbel, da je tudi njemu rentgenološki posel, ki se je s pandemijo covidnih pljučnic tudi izjemno povečal, lepo tekel, po drugi strani pa se je po operaciji začel vedno bolj zavedati, da je še vedno bolnik z zelo slabo perspektivo. S tem v mislih njegovo življenje enostavno ni moglo biti več enako kot prej. Če ne bi bilo diagnoze, ki mu je obetala le še kakšno leto življenja, bi Andrej že sredi epidemije začel načrtovati širitev svoje ambulante v pravo kliniko, kjer bi zaposlil več mladih rentgenologov. Prihodki od preiskav so bili namreč zares izvrstni in Andreju je bilo jasno, da bo njegov posel še vsaj naslednjih deset, petnajst let zlata jama, in vsak na njegovem mestu bi zaposlil čim več mladih moči, da bi iz njegove ambulante zrastle nekaj zares velikega. Priložnost je bila na dlani in Andrej bi

jo, podobno kot Mario, nedvomno zagrabil, če ne bi bilo te preklete diagnoze. Zaradi nje je bilo treba vse življenjske načrte prikrojiti za možnost, da ga čez leto ali dve ne bo več med živimi. Kruta resnica.

Vsaka CT preiskava, ki jih je Andrej delal na pol leta, bi lahko pokazala novo packo nekje v jetrih ali kosteh ali kjerkoli po telesu, in ta nova packa, pa čeprav velika le centimeter ali dva, bi pomenila, da je Andrejeva življenjska perspektiva dokončno zaprta znotraj leta ali leta in pol preostalega časa. Ali samo pol leta, odvisno od lege take packe. Želodčni rak je eden najbolj neusmiljenih rakov in takoj, ko se pojavijo zasevki, največkrat sledi samo še paliativa. Andreju je bilo zato prekleto žal, da se mu je največja poslovna priložnost v življenju ponudila ravno v trenutku, ko mu po vsej verjetnosti ni več preostalo prav veliko časa. Namesto novih investicij v kliniko je moral razmisliti, kako Katji in Tini olajšati življenje za čas, ko bo zelo bolan ali pa ga sploh ne bo več. Zato je odrinil razmišljanje o investicijah v bodočo kliniko in celo Marissa se je po Andrejevi diagnozi iz presežka veselja spremenila v nadležen problem, ki ga je, hvala Bogu, s svojo impulzivno idejo Mario mimogrede rešil.

* * *

»Pazi, saj spiš čisto na robu palube! Lahko se zvališ v morje!« ga je ob dveh zjutraj zbudil Mario.

Čeprav je Andrej že ničkolikokrat prespal na palubi takšnih ali drugačnih jadrnic, je vseeno vstal in se zleknil na klop v krmi.

»Ob polnoči je okoli jadrnic šaril neki potapljač, zato sem malo popazil, človek ni nikoli dovolj previden, lopovi so povsod.«

»Bolj verjetno je bil samo potapljač, ki je opazoval ribe,« je odvrnil Mario, ki se ga Andrejeva novica očitno ni dotaknila.

»Kakšna družba,« je nato začel takoj vzhičeno pripovedovati o zabavi, »stara italijanska aristokracija, ki oddaja svoje palače za turizem in živi v velemestih, in poslovneži, ki za počitnice najemajo jahte in vozijo ferrarije, in zdravniki s klinikami in dediči, ki kupujejo umetnine za svoje zbirke.«

Mario je bil zares navdušen, očitno celo bolj, kot je znal opisati in utemeljiti, čutilo se je iz njegovega skoraj otroško spremenjenega zvoka glasu, videlo z njegovega žarečega obraza, bil je vzhičen kot resno zaljubljen človek, ki tega nikakor ne more skriti.

»Lepo,« je z umirjenim glasom rekel Andrej, »pojdiva spat, ker morava zjutraj zgodaj naprej.«